

The Formulation of Physicalism and Its Challenges

Meysam Vahedi

¹ School of analytic philosophy, Institute for Research in Fundamental Sciences, Tehran, Iran.

Email: meysamvahedi@ipm.ir

Article Info

Article type:

Research Article

Article history:

Received: 9 November 2025

Accepted: 3 February 2026

Published: 17 May 2026

Keywords:

physicalism, the meaning of physical, Hempel's dilemma, the problem of Extras, the Problem of blockers, Chalmers

ABSTRACT

Broadly construed, physicalism is the thesis that everything in the world is physical. However, certain entities and properties whose existence appears undeniable seem to conflict with this claim, rendering its acceptance problematic. Consciousness, in particular, is a mental feature whose reduction poses a significant challenge for physicalists, as the doctrine requires that everything bears a metaphysical dependence on physical entities. Nevertheless, this challenge can only be properly evaluated once a clear formulation of the physicalist claim is established. This paper explores that very issue. I address three major problems facing the formulation of physicalism, namely Hempel's Dilemma, the Problem of Extras, and the Problem of Blockers. I argue that the first dilemma can be resolved by adopting a primitive concept of physical properties. Furthermore, I contend that among the various strategies successful in addressing the second problem, only David Chalmers' solution proves capable of resolving the Problem of Blockers.

Cite this article: Vahedi, M.(2026) The Formulation of Physicalism and Its Challenges. *Shenakht*, 19 (91/1), 9-31.

<http://doi.org/10.48308/kj.2026.242404.1376>

Extended Abstract

Physicalism is broadly defined as the claim that everything in the universe is physical. However, certain entities—such as consciousness, abstract objects, and normative properties—seem to resist this claim. To determine if these entities truly challenge physicalism, one must first provide a precise formulation of the doctrine.

The essay distinguishes between two types of inquiries regarding physicalism:

- **The Question of Interpretation:** Concerned with how physicalism should be understood and formulated.
- **The Question of Truth:** Concerned with whether the resulting interpretation accurately represents the world.

The author focuses strictly on the question of interpretation. While physicalism is closely related to materialism and naturalism, the essay treats physicalism as a distinct, evolved thesis. To clarify the vague claim that "everything is physical," the author suggests an improved definition: everything in the world is either physical or has an "important relationship" to the physical. Thus, formulating physicalism requires defining two things: what it means to be "physical" and the nature of that "important relationship".

A primary challenge in formulating physicalism is defining the term "physical". While some entities (electrons, quarks) are clearly physical, others (the role of a teacher, a constitution) are less so. Several approaches are discussed:

- **Physics-Based Definitions and Hempel's Dilemma**

One might define "physical" as anything described by the science of physics. This leads to Hempel's Dilemma:

1. **Current Physics:** If "physical" refers to current physics, physicalism is likely false because current theories will inevitably be revised or replaced.
2. **Ideal Physics:** If "physical" refers to a future, ideal physics, we lack a clear picture of what that science entails. Furthermore, ideal physics might eventually include consciousness as a fundamental property, which contradicts the core intuition that physicalism should explain consciousness rather than take it as a given.

- **Structuralism:** This view suggests physical theories use limited vocabulary (mathematical, logical, causal, and nomological). Daniel Stoljar argues this is too restrictive, as even current physics uses non-neutral concepts like "energy" or "mass" that aren't purely structural.
- **A Priori Definitions:** Defining the physical through intrinsic properties like "extension" or "existing in space-time". These often face counterexamples that undermine their necessity or sufficiency.
- **Negative Approach (Via Negativa):** Defining the physical as that which is fundamentally non-mental.

- **Physicalism as a Stance:** Bas van Fraassen and Alyss Ney argue physicalism is not a truth-apt thesis but a "stance" characterized by respect for science. Stoljar counters that Hempel's Dilemma can still be reconstructed for a "stance".

I will adopt a Primitivist Approach, arguing that while we lack a perfect analysis, we possess an intuitive, common-sense understanding of the "physical" sufficient for philosophical progress.

Once the "physical" is understood, the nature of the "important relationship" must be defined. Several candidates are explored:

- **Modal Dependency (Supervenience):** The idea that physical facts necessitate all other facts. This is often interpreted as Metaphysical Necessity: a world cannot differ in its non-physical facts without also differing in its physical facts.
- **Identity Theory:** The claim that every mental property is identical to a combination of microphysical properties. This faces the problem of Multiple Realizability, where the same mental state (e.g., pain) could be realized by different physical states in different organisms.
- **Realization:** Mental properties are not identical to physical properties but are "realized" by them. This can be understood as a second-order property relationship or a subset of causal powers.
- **Grounding:** The idea that everything exists *because of* or is *nothing over and above* the physical.

This Paper focuses on Modal Dependency as it is considered a necessary condition for physicalism by almost all proponents.

. The Problem of Extras

If physicalism is a contingent thesis—true in our world but not necessarily in all possible worlds—the standard modal definition (P_1) fails:

P_1 : Any world w that is a physical duplicate of our world, α is a total duplicate of α .

The problem arises because one can imagine a world physically identical to ours that also contains non-physical "extras" like a Cartesian soul or "ectoplasm". If such a world is possible, then P_1 is false, even if physicalism is true in our world. To fix this, philosophers proposed several solutions:

1. **David Lewis:** Defined physicalism by looking only at worlds that contain no "alien" natural properties. If all such worlds that are physical duplicates of ours are also total duplicates, physicalism holds.
2. **Frank Jackson:** Used the "Minimal Physical Duplicate" approach. He used a "recipe" metaphor: if you follow the "recipe" for our physical world (physical facts + laws) and add nothing else, and the resulting world is a duplicate of ours, then physicalism holds.

3. **David Chalmers:** Proposed a "That's All" clause (*T*). Physicalism is the claim that *P* (physical facts) plus *T* (the fact that *P* is all there is) necessitates all facts (*S*). Alternatively, Chalmers suggests physicalism only requires that positive facts (facts that remain true in any world that "outstrips" ours) have a modal dependency on the physical.

. The Problem of Blockers

John Hawthorne introduced the concept of Blockers to challenge Jackson's and Lewis's formulations. A blocker (*B*) is a property that, if present, prevents property *A* from necessitating property *C*.

- **Strong Necessity:** *A* necessitates *C* in all possible worlds.
- **Weak Necessity:** *A* necessitates *C* unless *B* is present.

Hawthorne argues physicalism requires Strong Necessity between physical and mental properties. However, Jackson's "minimal duplicate" and Lewis's "no-alien-properties" definitions are compatible with Weak Necessity. Because these definitions exclude blockers by design (as blockers would be "extras" or "aliens"), they might falsely label a world as "physicalist" even if the relationship between the physical and mental is fragile and easily blocked.

In contrast, Chalmers's formulation requires Strong Necessity. Under his view, if a world exists where physical facts are present but a blocker prevents a positive mental fact from occurring, then physicalism is false for our world—even if that blocker doesn't exist here.

The essay concludes that while modal dependency is a necessary condition, it is not sufficient if one accepts the existence of non-reducible necessary entities (like an interventionist God). To make it sufficient, one must restrict physicalism to exclude such entities.

Ultimately, while Lewis, Jackson, and Chalmers all successfully navigate the Problem of extras, only Chalmers's formulation effectively addresses the Problem of Blockers. By requiring that physical facts necessitate positive facts in all worlds (not just minimal ones), Chalmers ensures the "strong necessity" that Hawthorne and others argue is essential to a robust physicalist worldview.

صورت‌بندی فیزیکیالیسم و چالش‌های آن

میثم واحدی^۱ ✉

^۱ پژوهشکده فلسفه تحلیلی، پژوهشگاه دانش‌های بنیادین، تهران، ایران. رایانامه: meysamvahedi@ipm.ir

چکیده

فیزیکیالیسم، به‌طور اجمالی، عبارت است از این ادعا که همه چیز در عالم فیزیکی است. اما به نظر می‌رسد که برخی هویات و ویژگی‌ها که پذیرش وجود خود را بر ما تحمیل می‌کنند با این ادعا سازگاری دارند و قبول آن را مشکل می‌سازند. آگاهی از جمله خصیصه‌های ذهنی است که تلاش برای تقلیل آن به‌عنوان چالشی پیش روی فیزیکیالیست‌ها قد علم نموده است. زیرا، طبق فیزیکیالیسم، هر چیزی دارای وابستگی متافیزیکی به امور فیزیکی است. اما این چالش وقتی می‌تواند در محل خود مستقر گردد که ابتدا تصویر واضحی از ادعای فیزیکیالیسم داشته باشیم. این مسیری است که این نوشته قصد ورود به آن را دارد. من در این نوشته به سه اشکال مهم پیش روی صورت‌بندی فیزیکیالیسم، تحت عناوین «دوراهی بغرنج همپل»، «مشکل مازادها» و «مشکل مسدودکننده‌ها»، خواهم پرداخت و ادعا می‌کنم که می‌توان، با پذیرفتن مفهومی اولیه از ویژگی فیزیکی، اشکال اول را رفع کرد. اما از میان راهکارهایی که در حل مشکل دوم موفق شده‌اند تنها راه حل دیوید چالمرز می‌تواند از عهده پاسخ به مشکل سوم برآید.

اطلاعات مقاله

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۸/۱۸

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۱۱/۱۴

تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۲/۲۷

کلیدواژه‌ها:

فیزیکیالیسم، معنای فیزیکی، دوراهی بغرنج همپل، مشکل مازادها، مشکل مسدودکننده‌ها، چالمرز

استناد: واحدی، میثم. (۱۴۰۵). صورت‌بندی فیزیکیالیسم و چالش‌های آن. شناخت، ۱۹(۹۱/۱)، ۹-۳۱

DOI: <http://doi.org/10.48308/kj.2026.242404.1376>

© نویسندگان

ناشر: دانشگاه شهید بهشتی

۱. مقدمه

فیزیکیالیسم^۱، به طور اجمالی، عبارت است از این ادعا که همه چیز در عالم فیزیکی است. اما به نظر می‌رسد که برخی هویات و ویژگی‌ها که پذیرش وجود خود را بر ما تحمیل می‌کنند با این ادعا سر ناسازگاری دارند و قبول آن را مشکل می‌سازند. از جمله آن‌ها می‌توان به امور انتزاعی^۲، ویژگی‌های هنجاری و آگاهی اشاره نمود. اما داوری درباره اینکه آیا پذیرش چنین هویات یا پدیده‌هایی واقعاً فیزیکیالیسم را به چالش می‌کشند مستلزم فهمی دقیق‌تر و موشکافانه‌تر از ایده فیزیکیالیسم است. و همین جا نقطه‌ای است که مسئله صورت‌بندی فیزیکیالیسم سر باز می‌کند. در واقع، مسئله صورت‌بندی فیزیکیالیسم تلاشی است برای فهم همان جمله کلی و مبهم که «همه چیز در عالم فیزیکی است».

پیش از ورود به تشریح مسئله صورت‌بندی فیزیکیالیسم، شایان ذکر است که فیزیکیالیسم دارای ارتباط وثیقی با ماتریالیسم^۳ و طبیعت‌گرایی^۴ لحاظ می‌شود. ماتریالیسم دربردارنده این ایده است که «همه رخدادها و فکت‌ها به طور بالفعل یا علی‌الاصول قابل توضیح برحسب جسم، اشیای مادی یا تغییرات یا حرکت مادی دینامیک‌اند» (Craig, 1998, sec. Materialism). طبیعت‌گرایی «این دیدگاه است که نظریه‌پردازی فلسفی درباره جهان طبیعت باید با فکت‌ها و تره‌های علمی مربوط به موضوعات علمی و روش‌شناسی علمی همخوان باشد» (Wilson, 2005, p. 438). این ارتباط تا جایی است که برخی فیزیکیالیسم را، به نوعی، تز اصلاح‌شده و تکامل‌یافته ماتریالیسم می‌دانند و حتی برخی آن‌ها را به لحاظ مفهومی معادل و قابل جایگزینی می‌دانند.^۵ من در این نوشته از بررسی رابطه میان ماتریالیسم، طبیعت‌گرایی و فیزیکیالیسم صرف‌نظر می‌کنم و تمرکز خود را بر صورت‌بندی فیزیکیالیسم معطوف می‌کنم. زیرا موارد مشکل‌سازی همانند آگاهی یا امور انتزاعی، که به آن اشاره رفت، اگر چالشی برای فیزیکیالیسم باشند، برای ماتریالیسم و طبیعت‌گرایی نیز چالش خواهند بود. پس، بررسی فیزیکیالیسم باعث نمی‌شود که از حوزه‌هایی که دغدغه است چشم‌پوشی شود.

اما چرا صورت‌بندی فیزیکیالیسم به مسئله تبدیل شده است؟ پیش از پاسخ به این پرسش، باید دقت نمود که حتی اگر بتوان صورت‌بندی قابل قبول و موردوفاقی از فیزیکیالیسم ارائه نمود، به معنای حل مشکل فیزیکیالیسم نیست. زیرا، پس از این مرحله، نوبت به قدم بعدی می‌رسد و آن این است که آیا مواردی مانند هویات انتزاعی، امور هنجاری و آگاهی واقعاً می‌توانند این تز را به چالش بکشند یا خیر. به عبارت دیگر، آیا فیزیکیالیسم صادق است یا خیر. بنابراین، همان‌طور که دنیل استولجار (2010, pp. 2-3) تأکید می‌کند، در مورد فیزیکیالیسم، باید میان پرسش از صدق و پرسش از تفسیر تمایز نهاد. پرسش از تفسیر مربوط به این است که فیزیکیالیسم را چگونه باید فهم نمود و صورت‌بندی کرد. اما پرسش از صدق مربوط به این است که آیا تفسیر حاصل آمده از فیزیکیالیسم بازنمایی درستی از عالم ارائه می‌دهد یا خیر. من در

¹ physicalism

² abstract

³ materialism

⁴ naturalism

^۵ البته شایان ذکر است که «اولین فلاسفه‌ای که خود را فیزیکیالیست می‌نامیدند موضع خویش را [...] به عنوان ادامه میراث ماتریالیسم نمی‌فهمیدند. پوزیتیویست‌های منطقی، شامل رادولف کارنپ و اوتو نیوراث، فکر می‌کردند که ماتریالیسم به اندازه ایدئالیسم و دوآلیسم مشکل‌زاست» (Ney, 2008, p. 1034).

این نوشته با پرسش تفسیر سروکار دارم نه پرسش صدق و قصد انکار یا حمایت از فیزیکیالیسم را ندارم. با این مقدمه، به سراغ پاسخ پرسش فوق‌الذکر برویم که چرا صورت‌بندی فیزیکیالیسم به مسئله تبدیل شده است. پاسخ این پرسش در ابهامی نهفته است که حول فهم ما از «فیزیکی» شکل می‌گیرد. در واقع، پرسش این است که هویت جهان دقیقاً باید واجد چه ویژگی‌هایی باشند، که اطلاق «فیزیکی بودن» بر آن‌ها صادق باشد.

به هر روی، پر واضح است که مقبول است که فهم ما از «فیزیکی» باید دارای پیوندی با علم فیزیک باشد. به نظر می‌رسد که، در مورد برخی ویژگی‌ها مانند جرم داشتن، دما داشتن یا برخی هویت‌ها مانند الکترون، کوارک و امثال آن، ما تردیدی نداریم که آنان را امور فیزیکی به شمار آوریم. اما، از سوی دیگر، ویژگی‌هایی مانند معلم بودن یا هویتی مانند قانون اساسی وجود دارند که، برخلاف دسته نخست، آسان نیست که آن‌ها را فیزیکی به شمار آوریم. بنابراین، اگر همه چیز در عالم فیزیکی است و هویت و ویژگی‌هایی که از جنس دسته دوم هستند نیز جزو چیزهای موجود در عالم‌اند، به چه معنا فیزیکی هستند؟ به همین دلیل، به نظر بهتر است که دستی در تعریف فیزیکیالیسم ببریم و آن را به این ترتیب اصلاح کنیم که «همه چیز در عالم فیزیکی است یا لاقلاً رابطه مهمی با فیزیکی دارد» (Stoljar, 2024a, para. 1) یا، به شکلی کلی‌تر، همه چیز دارای رابطه مهمی با فیزیکی^۱ است. حسن این تعریف آن است که نقاط اشکال را برجسته‌تر می‌کند. حال، برای تعریف فیزیکیالیسم، تنها لازم است دو چیز را مشخص کنیم: اول آنکه، فیزیکی بودن به چه معنا است و، دوم آنکه، داشتن چه رابطه‌ای با فیزیکی همان رابطه مهمی خواهد بود که خواسته فیزیکیالیست را برآورده می‌کند.

در بخش بعد به تشریح برخی از رویکردهای مهم در توصیف فیزیکی و مشکل مهمی که این توصیفات با آن مواجه‌اند، تحت عنوان دوراهی بگرنج همپل^۲، می‌پردازم. در بخش سوم به این موضوع می‌پردازم که برای شرح «رابطه مهمی» که در تعریف فیزیکیالیسم ذکر شده چه پیشنهادهایی روی میز است و خواهیم دید که همه این پیشنهادها با مشکلی جدی، که گابریل رابین (۲۰۲۰) آن را مشکل مازادها^۳ می‌نامد، روبه‌رو هستند. برای رهایی از این مشکل، پیشنهادهایی ارائه شده است که برخی از آن‌ها با مشکل جدیدتری، تحت نام مسدودکننده‌ها^۴، مواجه می‌گردند. در بخش چهارم سعی می‌کنم که، با ارائه بیانی دقیق‌تر از صورت‌بندی‌های پیشنهادشده توسط فرانک جکسون و دیوید چالمرز، نشان دهم که، از میان پیشنهادهای ارائه‌شده، تنها صورت‌بندی چالمرز می‌تواند از دو مخمصه مازادها و مسدودکننده‌ها به خوبی رهایی یابد.

^۱ در ادبیات این بحث، فیزیکی به دو معنای موسع و مضیق به کار رفته است. در معنای مضیق فیزیکی صرفاً شامل هویت و ویژگی‌های میکروفیزیکی عالم است. ولی فیزیکی در معنای موسع شامل هویت و ویژگی‌های ماکروفیزیکی، شیمیایی، زیستی و هر امری می‌شود که، طبق ادعا، مبتنی بر ویژگی‌های میکروفیزیکی است. وقتی فیزیکیالیسم می‌گوید همه چیز در عالم فیزیکی است، مقصودش فیزیکی به معنای موسع است ولی وقتی می‌گوید همه چیز در عالم دارای رابطه مهمی با امر فیزیکی است، مقصودش فیزیکی به معنای مضیق است. در این نوشته، از این پس معنا یا تفسیر دوم از فیزیکی را مدنظر قرار می‌دهم.

^۲ Hempel's dilemma

^۳ extras

^۴ blockers

۲. فیزیکی چیست؟

الف) اولین پیشنهاد برای مشخص کردن معنای فیزیکی آن است که به هر هویت یا ویژگی‌ای که در علم فیزیک درباره آن صحبت می‌شود فیزیکی گفته شود. در این صورت، ویژگی‌هایی همچون داشتن بار الکتریکی، داشتن جرم و... و همچنین هویت‌هایی مانند الکترون، پروتون و... فیزیکی هستند. پس، فیزیکالیسم به معنای آن است که هر ویژگی یا هویتی در جهان دارای رابطه مهمی با ویژگی‌ها و هویت‌ها است که در علم فیزیک درباره آن گفت‌وگو می‌شود.

دوراهی بغرنج همپل: یکی از مشکلاتی که تعریف فوق از فیزیکی می‌تواند برای فیزیکالیسم به ارمغان آورد آن است که کدام فیزیک مدنظر است؟^۱ اگر مقصود از علم فیزیک، در این تعریف، علم فیزیک کنونی باشد، فیزیکالیسم ایده‌ای کاذب خواهد بود. زیرا ما، به‌اجمال، می‌دانیم که بسیاری از تئوری‌های کنونی در علم فیزیک در آینده دستخوش اصلاح یا جایگزینی می‌شوند. اما اگر مقصود از علم فیزیک علم فیزیک ایدئال یا علم فیزیک در آینده باشد، آن‌گاه، چنانچه آلیسانی (۲۰۰۸) طرح می‌کند، چند دغدغه اساسی بروز می‌کند. اولین نگرانی این است که ما تصویر واضح و دقیقی از چیستی فیزیک ایدئال نداریم. نگرانی دوم این است که تصویر ما از فیزیک ایدئال با برخی شهودهای کنونی ما، که ایده فیزیکالیسم بر محور آن شکل گرفته، ناهمخوان باشد. به‌عنوان مثال، ما دارای این شهود هستیم که آگاهی از امور بنیادی در جهان فیزیکالیستی نیست. ولی ممکن است که علم فیزیک ایدئال علمی باشد که آگاهی را در دامنه امور بنیادی عالم بگنجانند و این به معنی افتراق شهودهای فیزیکالیستی از علم فیزیک ایدئال خواهد بود. نگرانی دیگر مربوط به این است که ممکن است تعریف ما از علم فیزیک ایدئال سبب شود که فیزیکالیسم تبدیل به ایده‌ای بی‌اهمیت^۲ گردد. زیرا چنانچه فیزیک ایدئال را علمی در نظر بگیریم که بتواند توضیحی صریح درباره همه پدیده‌ها در جهان ارائه دهد، آن‌گاه، طبق تعریف، همه چیز در جهان دارای رابطه مهمی با آن هویت‌ها و ویژگی‌هایی خواهد بود که در فیزیک ایدئال درباره آن‌ها صحبت می‌شود. تحت تأثیر دوراهی بغرنج همپل، پیشنهادهای دیگری برای امر فیزیکی مطرح شده است که عبارت‌اند از:

ب) رویکرد ساختارگرا پیشنهاد می‌کند که «تئوری فیزیکی آن است که واژگان محدودی را به کار گیرد. یعنی واژگان ریاضی و منطقی و علی و نومولوژیکی^۳» (Stoljar, 2024a, sec. 4.6). به این ترتیب، هویت‌ها و واژگانی فیزیکی هستند که بتوانیم با این دایره واژگان درباره آن‌ها سخن بگوییم. استولجار (همان) از این رویکرد این ایراد را می‌گیرد که بسیار سخت‌گیرانه است. زیرا

تئوری‌های فیزیکی بسیاری چیزها درباره جهان می‌گویند که خنثی نیست. [...] و این ایده که ما

^۱ همپل (1980, p. 194) در برابر کسانی که مدعی‌اند همه شاخه‌های علوم تجربی، از جمله روان‌شناسی و علوم اجتماعی، برحسب اصطلاحات فیزیکی به‌طور کامل قابل‌توصیف‌اند این پرسش را مطرح می‌کند که زبان کدام فیزیک مدنظر است. ولی امروزه فیزیکالیسم به‌صورت یک تئوری زبانی مطرح نمی‌شود. بنابراین، در متن به‌جای عبارت «کدام زبان فیزیک مدنظر است» از «کدام فیزیک مدنظر است» استفاده کرده‌ام.

^۲ trivial

^۳ نومولوژیک به آن چیزی گفته می‌شود که بیان‌کننده قوانین طبیعت است.

می‌توانیم همه این‌ها را با استفاده از زبانی تسخیر کنیم که تنها واژگان منطقی/ریاضی یا علی/نومولوژیکی به کار می‌گیرد می‌تواند ایده‌ای کاملاً جاه‌طلبانه به نظر آید.

درواقع، از نگاه استولجار، حتی فیزیک کنونی دارای مفاهیمی مانند جرم، انرژی، الکترون، پروتون و... است که خنثی نیستند. یعنی صرفاً قابل تقلیل برحسب روابط ساختاری و علی نیستند.

پ) پیشنهاد دیگر، تعریف فیزیکی به صورت پیشینی و نه با استفاده از علم فیزیک است. مانند آنکه امر فیزیکی چیزی است که دارای امتداد است. یا امر فیزیکی چیزی است که در زمان و مکان واقع شود. نشان داده شده که هر یک از این تعریف‌ها با مثال‌های نقضی مواجه‌اند که لزوم یا کفایت آن‌ها را به‌عنوان شرط فیزیکی بودن زیر سؤال می‌برد. پرداختن به این مثال‌ها خارج از هدف این نوشته است.^۱

ت) رویکرد پیشینی دیگر در تعریف امر فیزیکی رویکرد سلبی^۲ است. به این ترتیب، امر فیزیکی چیزی است که (به صورت پایه‌ای^۳) ذهنی نیست. از جمله اشکالات اولیه به این رویکرد آن است که اولاً برخی موضوعات، مانند امور انتزاعی، با اینکه ذهنی نیستند ولی شهوداً آن‌ها را فیزیکی نیز به شمار نمی‌آوریم. ثانیاً از پیش فرض‌های این رویکرد انکار تری این همانی^۴ ذهنی - فیزیکی است که طبق آن هر ویژگی ذهنی این همان با یک ویژگی فیزیکی است. البته تلاش‌هایی برای دفاع از این اشکالات انجام پذیرفته^۵ که بررسی آن‌ها خارج از مقصود این نوشته است.

ث) پیشنهاد دیگر از سوی کسانی است که اشکال همپل را اشکالی غیرقابل دفع و تضعیف‌کننده هر تعریف از فیزیکیالیسم در نظر می‌گیرند. به این ترتیب، فیزیکیالیسم نه تری ناظر به واقع بلکه یک رویکرد و موضع^۶ ملاحظه می‌شود. ون فراسن (۲۰۰۲) و آلیسانی (۲۰۰۸) از جمله کسانی‌اند که این رویکرد را اتخاذ می‌کنند. از نگاه ون فراسن (p. 59) محتوای فیزیکیالیسم در طول زمان بازبینی می‌شود ولی دارای روحی واحد است که دو مؤلفه مهم این روح واحد عبارت است از (۱) احترام به محتوای کنونی علم در داوری راجع به هستی‌شناسی و (۲) تمایل به پذیرش کامل بودن علم در هر زمان معین. به این ترتیب، فیزیکیالیسم نه به‌عنوان یک تری که می‌تواند صادق یا کاذب باشد بلکه باید به‌عنوان یک رویکرد ملاحظه شود، با این توضیح که رویکردها می‌توانند موجه یا ناموجه باشند. اما استولجار (2024a, sec. 4.7, para. 4) ادعا می‌کند که دیدن فیزیکیالیسم به‌عنوان موضع نمی‌تواند مشکل را برطرف کند. زیرا مشکل دوراهی بغرنج همپل را می‌توان برای فیزیکیالیسم به‌عنوان یک موضع نیز بازسازی نمود.

۱ برای آشنایی با برخی از این تعریف‌ها و مثال‌های نقض نک. ون فراسن (2002, pp. 51-53).

² via negativa

³ fundamental

⁴ identity

۵ برای نمونه نک. Montero and Papineau 2005.

⁶ stance

ج) رویکرد دیگر در تعریف فیزیکی رویکرد بدوی‌گرایی^۱ است. طبق این رویکرد دوراهی بغرنج همپل محترم است و نشان می‌دهد که ما تحلیلی جامع و مانع از امر فیزیکی نداریم. ولی «دوراهی بغرنج همپل فراموش کرده که ما همگی فهمی متعارف و معمول از امر فیزیکی داریم» (Stoljar, 2001, p. 395). به این ترتیب، فیزیکی نیز مانند بسیاری دیگر از مفاهیم است که، به رغم عدم توانایی ارائه تحلیل از آن‌ها، همچنان می‌توانیم به درستی آن‌ها را به کار ببریم. طبق این رویکرد، هرچند داشتن برخی خصوصیات مانند داشتن روابط ساختاری فیزیکی، زمان‌مند و مکان‌مند بودن و داشتن رابطه علی با سایر پدیده‌های فیزیکی در بازشناسی امر فیزیکی کمک می‌کند ولی برشمردن این خصوصیات به معنای ارائه تحلیل مفهومی و/یا ارائه شروط لازم و کافی از امر فیزیکی نیست بلکه، از آنجاکه هریک از ما دریافتی شهودی از این مفهوم داریم، در تعریف فیزیکالیسم می‌توان به همان دریافت بسنده کرد.^۲

شاید بتوان پیشنهادهای دیگری، از جمله ترکیبی از پیشنهادهای فوق، در تعریف فیزیکی ارائه داد. ولی، به نظر من، برگرفتن پیشنهاد آخر تصمیمی بی‌ضرر برای ادامه کار ما در این نوشتار است. اما اگر به همان دریافت شهودی از فیزیکی بسنده کنیم، نوبت به این پرسش می‌رسد که رابطه مهمی که فیزیکالیسم ادعا می‌کند همه چیز در جهان با فیزیکی برقرار می‌کند چگونه رابطه‌ای است. در بخش بعد به بررسی این پرسش می‌پردازیم.

۳. چه رابطه‌ای میان همه چیز و امر فیزیکی باید برقرار باشد؟

در این بخش به پیشنهادهای مختلفی می‌پردازیم که سعی دارند معین کنند رابطه مهمی که برای صدق فیزیکالیسم باید میان همه چیز و امر فیزیکی برقرار باشد چه نوع رابطه‌ای است.

الف) اولین پیشنهاد آن است که آن رابطه مهم رابطه‌ای موجهاتی^۳ است که وابستگی وجهی^۴ خوانده می‌شود. به این ترتیب، اولین تقریب این خواهد بود که برای برقراری فیزیکالیسم باید هر چیزی دارای وابستگی وجهی به فیزیکی باشد.

ویژگی‌ها به دو شیوه می‌توانند دارای وابستگی وجهی به هم باشند:

(۱) وابستگی وجهی متافیزیکی: ویژگی F دارای وابستگی وجهی متافیزیکی نسبت به ویژگی G است، اگر و تنها اگر ممکن نباشد دو جهان نسبت به نمونه‌دار شدن^۵ ویژگی F دارای اختلاف باشند، بدون آنکه اختلافی نسبت به نمونه‌دار شدن ویژگی G داشته باشند.

^۱ primitivism

^۲ از جمله دیگر افرادی که رویکرد بدوی‌گرایی درباره مفهوم فیزیکی را اتخاذ می‌کنند می‌توان از رابین (2020, p. 8) یاد کرد.

^۳ modal

^۴ Supervenience گاهی مبتنا ترجمه می‌شود ولی من مبتنا را ترجمه grounding در نظر گرفته‌ام.

^۵ instantiation

(۲) وابستگی وجهی نومولوژیک: ویژگی F دارای وابستگی وجهی نومولوژیک نسبت به ویژگی G است، اگر و تنها اگر ممکن نباشد دو جهان که دارای قوانین طبیعت یکسان هستند نسبت به نمونه‌دار شدن ویژگی F دارای اختلاف باشند، بدون آنکه اختلافی نسبت به نمونه‌دار شدن ویژگی G داشته باشند.

مقصود از رابطه مهمی که در تعریف فیزیکیالیسم میان همه چیزها و فیزیکی لازم است برقرار باشد، وابستگی وجهی نومولوژیک نیست. زیرا دوگانه‌انگاران^۱ و ظهورگرایان^۲ نیز، که رقبای سنتی فیزیکیالیسم‌اند، وجود یک رابطه قانونی میان ویژگی‌های فیزیکی و ویژگی‌های ذهنی را می‌پذیرند. بنابراین، فیزیکیالیسم عبارت خواهد بود از این ایده که میان همه چیزها در جهان و امور فیزیکی وابستگی وجهی متافیزیکی وجود دارد (ازاین‌پس، به‌خاطر سادگی، هرگاه از «وابستگی وجهی» استفاده می‌کنم، منظورم وابستگی وجهی متافیزیکی است). به بیان دیگر، می‌توان آن را تقریباً^۳ معادل گرفت با این ایده که وجود هویات و ویژگی‌های فیزیکی وجود سایر چیزها در جهان را ضروری می‌کنند. در اینکه شکلی از وابستگی وجهی شرط لازم در برقراری فیزیکیالیسم است، تقریباً اختلافی وجود ندارد^۴ اما بسیاری وجود چنین رابطه‌ای را شرط کافی برای برقراری فیزیکیالیسم نمی‌دانند. برای نشان دادن عدم کفایت این رابطه می‌توان به هویات و ویژگی‌هایی ضروری‌الوجود، مانند امور انتزاعی اشاره نمود که، طبق تعریف، دارای وابستگی وجهی به امور فیزیکی خواهند بود ولی همچنان چالشی برای فیزیکیالیسم در نظر گرفته می‌شوند. در واقع، به نظر می‌رسد که رابطه مهم موردنظر فیزیکیالیسم باید رابطه‌ای قوی‌تر از وابستگی وجهی باشد. به همین دلیل، برخی در مسیر ارائه پیشنهادها جایگزین گام نهاده‌اند.

(ب) پیشنهاد دوم متعلق به کسانی است که قائل به این‌همانی میان ویژگی‌های ذهنی و ویژگی‌های فیزیکی‌اند. طبق این پیشنهاد، هر ویژگی ذهنی و غیرذهنی در جهان این‌همان با ترکیبی از ویژگی‌های میکروفیزیکی است. اما تئوری این‌همانی با مشکلات متعددی مواجه است که از جمله مهم‌ترین آن‌ها مشکل تحقق چندگانه است. به این ترتیب که یک امر ذهنی در موجودات مختلف می‌تواند هم‌ربط با امور فیزیکی مختلفی باشد. اگر این‌همانی برقرار باشد، لازم است گفته شود که یک امر ذهنی یکسان این‌همان با امور فیزیکی متعدد و غیریکسان است که به تناقض می‌انجامد.

(پ) پیشنهاد سوم فیزیکیالیسم تحقق^۵ نامیده می‌شود که به معنای آن است که هر امر ذهنی این‌همان با یک امر فیزیکی نیست بلکه توسط یک امر فیزیکی محقق می‌شود. رابطه تحقق به دو صورت فهمیده می‌شود. صورت اول آنکه هر ویژگی ذهنی یک ویژگی مرتبه‌دوم است که توسط یک ویژگی مرتبه‌اول که فیزیکی است محقق می‌شود. نوع دیگر فهم

¹ dualists

² emergentists

^۳ تعریف فیزیکیالیسم، برحسب وابستگی وجهی، دقیقاً معادل تعریف فیزیکیالیسم برحسب ضروری کردن نیست. زیرا مثلاً ویژگی آبی بودن ویژگی رنگی بودن را ضروری می‌کند ولی ویژگی رنگی بودن وابستگی وجهی به ویژگی آبی بودن ندارد. مثلاً دو شیء که در ویژگی آبی بودن اختلاف ندارند، زیرا هیچ‌کدام آبی نیستند، می‌توانند در ویژگی رنگی بودن اختلاف داشته باشند. مثلاً یکی از آن‌ها سبزرنگ و در نتیجه رنگی باشد ولی دیگری بی‌رنگ و شفاف باشد. اما من در این نوشته رابطه وابستگی وجهی را به وسیله عملگر ضرورت صورت‌بندی می‌کنم. زیرا هرگاه رابطه وابستگی وجهی متافیزیکی برقرار باشد، رابطه ضرورت‌بخشی نیز وجود دارد.

^۴ از جمله مخالفان ویلسون (2014, p. 555) است.

⁵ Realization Physicalism

تحقق با توسل به رابطه زیر مجموعه‌ای شکل می‌گیرد. «در این روایت یک ویژگی (یا نمونه ویژگی) ویژگی دیگر را محقق می‌کند فقط اگر قدرت‌های علی محقق شده زیر مجموعه‌ای سره^۱ از قدرت‌های علی محقق کننده باشد» (Tiehen, 2018, p. 4). مثلاً ویژگی درد داشتن توسط ویژگی تحریک نسوج C محقق می‌شود، تنها اگر قدرت‌های علی درد زیر مجموعه قدرت‌های علی تحریک نسوج C باشد.

ت) پیشنهاد آخری که در این بخش به آن اشاره می‌کنیم، رابطه مهم موردنظر در فیزیکالیسم را رابطه ابتدا^۲ در نظر می‌گیرد. در این روایت فیزیکالیسم عبارت است از این ایده که همه چیز در جهان بر امور فیزیکی مبتنی می‌گردد. یعنی به خاطر^۳ امر فیزیکی محقق می‌شوند یا چیزی ورا و فرای^۴ امر فیزیکی نیستند. درباره اینکه آیا رابطه تحقق نیز نوعی از رابطه ابتدا است، اختلاف وجود دارد و به گفته (Tiehen, 2018, p. 6) برخی آن‌ها را مغایر می‌دانند. زیرا به زعم آن‌ها رابطه ابتدا رابطه‌ای بدوی است ولی رابطه تحقق رابطه‌ای تحلیل‌پذیر است. اینکه کدام یک از دو گزینه آخر بهتر می‌تواند رابطه مهم موردنظر فیزیکالیسم را فراچنگ آورد موضوع این نوشته نیست. زیرا هر دوی این موارد مستلزم وجود وابستگی وجهی میان امور عالم و امور فیزیکی هستند و از طرفی پرسش موردنظر من در این نوشته به رابطه وابستگی وجهی به عنوان شرط لازم برای برقراری فیزیکالیسم مربوط است. زیرا برخی در این تشکیک کرده‌اند که آیا شرط وابستگی وجهی، به عنوان شرط لازم فیزیکالیسم، می‌تواند تصویر درستی از این تر به ما ارائه کند یا خیر. پردازش این تشکیک کاری است که در بخش بعد انجام می‌دهم.

۳-۱. مشکل مازادها

چنانچه ذکر شد، (تقریباً) همه طرفداران فیزیکالیسم به این قائل‌اند که جهت برقراری فیزیکالیسم در یک جهان لازم است رابطه‌ای وجهی میان همه فکت‌های آن جهان و فکت‌های فیزیکی‌اش برقرار باشد. تقریب اول برای این رابطه این است که فکت‌های فیزیکی آن جهان همه فکت‌های آن جهان را ضروری می‌کند. به این ترتیب، اگر فیزیکالیسم در جهان w_1 برقرار باشد به این معناست که

P_1 : در هر جهان ممکن w_2 که فکت‌های فیزیکی آن رونوشت^۵ فکت‌های فیزیکی جهان w_1 باشد، همه فکت‌های آن جهان رونوشت فکت‌های جهان w_1 خواهد بود.

یعنی، طبق فیزیکالیسم، اگر من در w_1 در لحظه t_1 دردی را احساس می‌کنم، رونوشت من در w_2 در لحظه متناظر با t_1 در آن جهان نیز دردی را متناظر با درد من احساس می‌کند. اما تعریف فوق مشکل‌زا است. زیرا طرفداران فیزیکالیسم

¹ proper subset

² grounding

³ in virtue of

⁴ nothing over and above

⁵ duplicate

معتقد نیستند که فیزیکیالیسم تزی ضروری است و در همه جهان‌های ممکن برقرار است بلکه آن را تزی امکانی لحاظ می‌کنند که در جهان بالفعل برقرار است. بنابراین، این با فیزیکیالیسم سازگار است که در جهان ممکن مثلاً روح دکارتی یا هویتی فراطبیعی وجود داشته باشند که وابستگی وجهی به امور فیزیکی آن جهان نداشته باشند و، به این ترتیب، فیزیکیالیسم در آن جهان کاذب باشد، به‌رغم آنکه آن جهان به‌لحاظ فیزیکی رونوشت جهان بالفعل است. به بیان دیگر، هرچند طرفدار فیزیکیالیسم باور دارد که «روح دکارتی وجود ندارد» یک فکت در جهان بالفعل است اما این فکت را فکتی نمی‌داند که توسط صدق‌های فیزیکی جهان بالفعل ضرور شده است. با توجه به آنچه ذکر شد، فیزیکیالیست معتقد نخواهد بود که بین فکت «روح دکارتی وجود ندارد» و امور فیزیکی جهان بالفعل رابطه وابستگی وجهی وجود دارد. و این خلاف P_1 است که طبق آن در هر جهانی که فیزیکیالیسم در آن برقرار باشد، همه فکت‌ها دارای وابستگی وجهی به فکت‌های فیزیکی اند. از این مشکل تحت عنوان مشکل مازادها یا اکتوپلاسم شبه‌پدیداری^۱ در ادبیات نام برده می‌شود. در ادامه، برخی راهکارها معرفی می‌شوند که هریک سعی می‌کنند تعریف تزی فیزیکیالیسم را به گونه‌ای بازبینی کنند که راهی برای حل مشکل فوق در آن تعبیه گردد.

۳-۱-۱. راه‌حل لوئیس

دیوید لوئیس (1983, p.364) ماتریالیسم را این‌گونه تعریف می‌کند:

P_2 : در میان جهان‌هایی که هیچ ویژگی طبیعی بیگانه‌ای نسبت به جهان ما در آن‌ها نمونه‌دار نشده

است، هیچ دو جهانی تفاوت ندارند، بدون آنکه به‌صورت فیزیکی تفاوت داشته باشند. هر دو جهان

آن‌چنانی، که به‌لحاظ فیزیکی کاملاً شبیه‌اند، رونوشت هم هستند.

بنابراین، طبق رأی لوئیس، برای آنکه ببینیم آیا فیزیکیالیسم در جهان بالفعل برقرار است، لازم است جهان‌هایی را بررسی کنیم که هیچ ویژگی طبیعی بیگانه‌ای در آن جهان‌ها نمونه‌دار نشده باشد. اگر در میان چنین جهان‌هایی آن دسته که به‌لحاظ فیزیکی دقیقاً شبیه جهان ما هستند به‌طور کلی نیز رونوشت جهان ما باشند، به معنای آن است که فیزیکیالیسم در جهان ما برقرار است. پس وجود جهانی که به‌لحاظ فیزیکی شبیه جهان ماست ولی روح دکارتی نیز در آن وجود دارد نمی‌تواند چالشی برای برقراری فیزیکیالیسم در جهان ما باشد، زیرا در آن جهان یک ویژگی بیگانه، یعنی ویژگی روح دکارتی بودن، نمونه‌دار شده است. وی در همان جا یک ویژگی را نسبت به یک جهان بیگانه تعریف می‌کند اگر و تنها اگر (۱) آن ویژگی توسط هیچ‌یک از ساکنان آن جهان نمونه‌دار نشده باشد و (۲) آن ویژگی به‌عنوان عطف یا ویژگی ساختاری قابل تحلیل به‌وسیله همه ویژگی‌های طبیعی‌ای که توسط ساکنان آن جهان با توجه به اند نباشد. همچنین، ویژگی طبیعی را

¹ epiphenomenal ectoplasm

ویژگی ای می‌داند که به اشتراک گذاشتن آن باعث ایجاد شباهت گردد و همچنین دارای ارتباط با قدرت علی باشد (Lewis, 1983, p. 361-364).

۳-۱-۲. راه حل جکسون

تعریف بازبینی شده فرانک جکسون (1994, p. 485) از فیزیکالیسم برای حل مشکل مازادها عبارت است از:
 P_3 : هر جهانی که رونوشت فیزیکی کمینه^۱ جهان ماست، رونوشت مطلق^۲ جهان ماست.

به گفته وی (همان) «رونوشت فیزیکی کمینه جهان ما چیزی است که اگر طبیعت فیزیکی جهان ما را (البته شامل قوانین طبیعت) به عنوان دستور آشپزی برای ساخت یک جهان در نظر بگیریم، [آن جهان را] به دست خواهیم آورد». استفاده از استعاره دستور آشپزی برای جکسون این کارکرد را دارد که در ارائه دستور آشپزی ما فقط به موادی اشاره می‌کنیم که لازم است اضافه شود، بدون آنکه بگوییم چه چیزهایی نباید افزوده گردد. به این دلیل که اولاً تعداد موادی که نباید اضافه گردد نامتناهی و، در نتیجه، غیرقابل ذکر است و ثانیاً کسی که دستور آشپزی را مطالعه می‌کند به این فکر نمی‌کند که چیزی را اضافه نماید، مگر آنکه به صراحت در دستورالعمل ذکر شده باشد. بنابراین، جهان‌های رونوشت فیزیکی کمینه جهان ما جهان‌هایی خواهند بود که برای ساخت آن‌ها کافی است تنها امور فیزیکی جهان ما به اضافه قوانین طبیعت، بدون هیچ امر دیگری، به آن‌ها اضافه گردد. اگر چنین جهان‌هایی رونوشت مطلق جهان ما باشند، آنگاه فیزیکالیسم در جهان ما برقرار خواهد بود. جهانی که در آن روح دکارتی وجود ندارد، به عقیده جکسون، جهانی است که، به جز امور فیزیکی و قوانین طبیعت جهان ما، امر دیگری نیز به آن اضافه شده که همان روح دکارتی است. پس، چنین جهانی رونوشت فیزیکی کمینه جهان ما نیست و برای ارزیابی برقراری فیزیکالیسم در جهان بالفعل نباید چنین جهانی را مورد ملاحظه قرار داد.

۳-۱-۳. راه حل چالمرز

دیوید چالمرز (2012, p. 151) راه حل جکسون را می‌پذیرد و به تبعیت از جکسون آن را به معنای اضافه نمودن مؤلفه «عبارت ایست^۳» به انتهای دستورالعمل ساخت جهان می‌داند. یعنی ویژگی‌های فیزیکی را به عالم اضافه کن و «همه‌اش همین است^۴». به این ترتیب، با فرض برقراری فیزیکالیسم در جهان بالفعل، هرچند فکت «روح دکارتی وجود ندارد» توسط صدق‌های فیزیکی جهان ما (P) ضروری نمی‌شود ولی توسط امور فیزیکی جهان ما به اضافه این صدق که همه‌اش همین است (T) یا همه‌اش امور فیزیکی است (T(P)) ضروری می‌شود. T به معنای تمامیت است. مثلاً T(F) به معنای

¹ minimal

² simpliciter

³ stop clause

⁴ that's all

آن است که F برقرار است و همه‌اش همین است. $T(P)$ به معنای آن است که P برقرار است و همه‌اش همین است. بنابراین، PT (که به معنای عطف P و $T(P)$ است) همه فکت‌های جهان ما را حتی این فکت را که «روح دکارتی وجود ندارد» ضروری می‌کند. پس در هر جهانی که PT در آن برقرار باشد، که جهانی کمینه است، همه فکت‌های جهان بالفعل برقرار است.

اما از طرفی خودش نیز پیشنهاد دیگری مطرح می‌کند که آن را معادل پیشنهاد جکسون در نظر می‌گیرد. پیشنهاد چالمرز (2012, p. 152) آن است که فیزیکیالیسم متعهد به آن نیست که همه فکت‌های جهان ما وابستگی وجهی به فکت‌های فیزیکی دارند بلکه تنها فکت‌های مثبت جهان ما وابستگی وجهی به فکت‌های فیزیکی دارند. به همین جهت، فکت «روح دکارتی وجود ندارد»، باینکه فکتی در جهان ماست ولی، به دلیل آنکه فکتی منفی است وابستگی وجهی به فکت‌های فیزیکی جهان ما ندارد. پس، لازم نیست که در هر رونوشت فیزیکی از جهان ما برقرار باشد. اما اصطلاح فکت یا جمله مثبت برای چالمرز یک اصطلاح فنی است که به این ترتیب تعریف می‌شود که «S یک جمله مثبت است اگر و تنها اگر برای هر w اگر S در w برقرار است، در همه جهان‌هایی که بر w پیشی می‌گیرند¹ نیز برقرار است». در واقع، تنها فکت‌هایی در جهان ما فکت مثبت هستند که در همه جهان‌هایی که بر جهان ما پیشی می‌گیرند نیز برقرار باشند. پیشی گرفتن را باید این‌گونه بفهمیم که جهان w_2 بر جهان w_1 پیشی می‌گیرد، اگر w_2 رونوشتی از w_1 را به‌عنوان یک جزء سره دارا باشد (p. 151). یعنی همه جهان‌هایی که رونوشتی از جهان ما جزء سره‌ای از آن‌ها باشد بر جهان ما پیشی می‌گیرند. اگر مجموعه همه این جهان‌ها را M بنامیم. آن‌گاه تنها فکت‌هایی در جهان ما فکت مثبت محسوب می‌شوند که در تمام جهان‌هایی که عضو M هستند نیز برقرار باشد. فکت «روح دکارتی وجود ندارد» فکتی مثبت در جهان ما نیست، زیرا در میان M جهانی وجود دارد که رونوشتی از جهان ما را به‌عنوان جزء سره دارد، ولی شامل روح دکارتی نیز هست. پس، «روح دکارتی وجود ندارد» در آن برقرار نیست. فکت‌های منفی تنها شامل فکت‌هایی نمی‌شود که به‌لحاظ نحوی منفی هستند. این فکت‌ها «نه‌تنها به آنچه در جهان ما می‌گذرد بلکه به آنچه نمی‌گذرد نیز وابسته‌اند. [در واقع، این‌ها به فکت‌های محلی وابسته نیستند بلکه وابسته به محدودیت‌های جهان‌اند» (Chalmers, 1996, p. 40). مثلاً این گزاره که همه کلاغ‌ها سیاه‌اند فکتی در جهان بالفعل است ولی می‌تواند در جهانی که شامل رونوشتی از جهان ما به‌عنوان جزء سره است برقرار نباشد. بنابراین، فکتی مثبت نیست.

همان‌طور که دیدیم، هر سه راه‌حل فوق می‌توانند مشکل مازادها را حل کنند. اما پیش از آنکه به مقایسه و ارزیابی آن‌ها بپردازیم، بهتر است ابتدا مشکل دیگری را بررسی کنیم که ممکن است راه‌حل‌های فوق را با چالش مواجه کند. این مسئله عبارت است از مسئله مسدودکننده‌ها.

۳-۲. مشکل مسدودکننده‌ها

۳-۲-۱. بیان مشکل از منظر هائورن

جان هائورن (۲۰۰۲) مسدودکننده‌ها را چیزی مانند معجزه یا اراده خداوند در نظر می‌گیرد (p. 112). به عقیده او، رابطه ضروری میان دو ویژگی مانند A و B به دو شیوه قابل فرض است (p. 103). شیوه اول ضرورت قوی است، به معنای آنکه در هر جهان ممکنه‌ای که ویژگی A نمونه‌دار شده است، ویژگی B نیز نمونه‌دار شده است. شیوه دوم ضرورت ضعیف است، به معنای آنکه در هر جهان ممکنه‌ای که ویژگی A نمونه‌دار شده است، ویژگی B نیز نمونه‌دار شده است، مگر در جهان‌هایی که ویژگی C نمونه‌دار شده است. در این صورت، ویژگی C مسدودکننده‌ای است که رابطه میان A و B را مسدود می‌کند. به معنای دیگر، رابطه میان A&C (یعنی ویژگی نمونه‌دار شدن ویژگی A عطف با نمونه‌دار نشدن ویژگی C) و B ضرورت قوی است ولی رابطه میان A و B ضرورت قوی نیست. به عقیده هائورن، آنچه فیزیکالیسم نیاز دارد آن است که میان ویژگی‌های ذهنی و فیزیکی ضرورت قوی برقرار باشد. اما تعریف ارائه‌شده از سوی لوئیس و جکسون با ضرورت ضعیف میان ذهنی و فیزیکی نیز سازگار است. با تز لوئیس سازگار است، زیرا، طبق فرض فیزیکالیسم، مسدودکننده‌ها در جهان ما نمونه‌دار نشده‌اند و، از این رو، در جهان‌هایی که ویژگی‌های بیگانه در آن‌ها نمونه‌دار نشده‌اند مسدودکننده‌ها وجود ندارند و چنین جهان‌هایی، اگر به لحاظ فیزیکی دقیقاً شبیه جهان ما باشند، چون مسدودکننده‌ای میان فیزیکی و ذهنی نیست، ویژگی‌های ذهنی نیز نمونه‌دار می‌شوند و، بنابراین، چنین جهان‌هایی رونوشتی از جهان ما خواهند بود. پس، طبق تعریف لوئیس، فیزیکالیسم در جهان ما صادق خواهد بود، حتی اگر رابطه میان امر فیزیکی و امر ذهنی در جهان ما ضرورت ضعیف باشد. درباره ایده جکسون نیز همین سخن اعتبار دارد. زیرا جهان‌های رونوشت فیزیکی کمینه جهان‌هایی هستند که به دلیل کمینه‌بودن مسدودکننده‌ها در آن‌ها نمونه‌دار نشده‌اند. پس، جای شگفتی نیست که همه ویژگی‌هایی که وابستگی وجهی به ویژگی‌های فیزیکی دارند، هر چند رابطه آن‌ها ضرورت ضعیف باشد، نمونه‌دار شوند. اما تز چالمرز دارای این برتری است که ضرورت ضعیف را به عنوان برآورنده ایده فیزیکالیسم نمی‌پذیرد. زیرا اگر رابطه میان ویژگی‌های فیزیکی و ویژگی‌های مثبت ذهنی ضرورت ضعیف باشد، این امکان وجود دارد که در جهانی که دارای رونوشتی از جهان فیزیکی ما به عنوان جزء سره باشد مسدودکننده‌ها نیز نمونه‌دار شوند و برخی ویژگی‌های مثبت ذهنی مسدود شوند. بنابراین، صورت‌بندی چالمرز از تز فیزیکالیسم تنها با وجود رابطه ضرورت قوی میان ویژگی‌های ذهنی مثبت و ویژگی‌های فیزیکی سازگار است. اما این برتری دیری نمی‌پاید. زیرا تز چالمرز، از نگاه هائورن، از سویی دیگر دارای اشکال است و آن اینکه فرض کنیم واقعاً در جهان بالفعل مسدودکننده‌ها حضور داشته باشند و برخی از ویژگی‌های ذهنی را که در صورت نبود مسدودکننده‌ها نمونه‌دار می‌شدند مسدود کرده باشند، درحالی‌که بین همه ویژگی‌های مثبت ذهنی نمونه‌دار شده و ویژگی‌های فیزیکی رابطه ضرورت قوی وجود داشته باشد. در این صورت، طبق گفته هائورن، شهوداً فیزیکالیسم در جهان ما برقرار نیست ولی، طبق تعریف چالمرز، به دلیل آنکه در همه جهان‌هایی که رونوشتی از جهان

فیزیکی ما را به‌عنوان جزء سره دارند و ویژگی‌های مثبت ذهنی نمونه‌دار شده در جهان ما نمونه‌دار می‌شوند، باید بگوییم که فیزیکیالیسم در جهان ما برقرار است. دوباره به بررسی این اشکال برمی‌گردیم.

۳-۲-۲. بیان مشکل از منظر لوتنبرگر

برخلاف هائورن، استیفن لوتنبرگر (۲۰۰۸) معتقد نیست که آنچه فیزیکیالیسم نیاز دارد وجود رابطه ضرورت قوی میان ویژگی‌های ذهنی و فیزیکی است بلکه، به‌زعم او، وجود رابطه ضرورت ضعیف نیز، که او آن را رابطه «در صورت غیبت سایر چیزها^۱» یا تدارک^۲ می‌نامد، کفایت می‌کند. بنابراین، فیزیکیالیسم عبارت خواهد بود از اینکه فکت‌های فیزیکی برای همه فکت‌های بالفعل کافی هستند. به این معنا که در غیاب مسدودکننده‌ها آن‌ها را ضروری می‌کنند. اگر این تعریف را از لوتنبرگر بپذیریم، آن‌گاه برخلاف بخش قبل باید بگوییم که تعریف‌های لوتیس و جکسون که با ضرورت ضعیف همخوان هستند نسبت به تعریف چالمرز ارجح‌اند. حال، با توجه به آنچه در این بخش ذکر شد، می‌توانیم گامی به‌سوی صورت‌بندی فرمال فیزیکیالیسم برداریم که بخش بعد متحمل این وظیفه است.

۴ صورت‌بندی فرمال فیزیکیالیسم

چنان‌که ذکر شد، فیزیکیالیسم به معنای آن است که همه چیز دارای رابطه مهمی با امر فیزیکی است. یا چیزی ورا و فرای امر فیزیکی وجود ندارد. این تعاریف را هرطور تفسیر کنیم، مستلزم وجود رابطه‌ای ضروری (متافیزیکی) میان امر فیزیکی و سایر چیزهاست. بنابراین، اولین پیشنهاد آن است که در جهان w فیزیکیالیسم برقرار است تنها اگر به‌ازای هر فکت S در w رابطه زیر برقرار باشد، مشروط بر اینکه P_w توصیف کامل میکروفیزیکی w باشد: (۱) $\square(P_w \rightarrow S)$

هرچند فیزیکیالیسم می‌تواند در سایر جهان‌های ممکن نیز برقرار باشد ولی، به‌جهت آنکه مدعای طرفداران فیزیکیالیسم برقراری آن در جهان بالفعل است، برای صورت‌بندی آن، فرض می‌کنیم که این تز در جهان بالفعل (α) برقرار باشد. صورت‌بندی فوق ترجمه P_1 است که، چنان‌که دیدیم، با مشکل مازادها مواجه می‌گردد. برای حل این مشکل، جکسون پیشنهاد داد که هر فکت S تنها در جهان‌هایی که رونوشت فیزیکی کمینه جهان بالفعل باشند برقرار است، یعنی در جهان‌هایی که توصیف میکروفیزیکی جهان بالفعل در آن‌ها برقرار است و همه‌اش همین است، که آن را با $T(P)$ یا به اختصار T نشان می‌دهیم. مسئله آن است که T را چگونه باید بفهمیم. به نظر می‌آید که عبارت «همه‌اش همین است» را به سه شکل می‌توان فهمید:

شکل اول: جهان w فیزیکی کمینه است اگر همه فکت‌های پایه‌ای آن جهان فکت‌های میکروفیزیکی آن باشد.

¹ ceteris absentibus

² affordness

شکل دوم: جهان w فیزیکی کمینه است اگر همه و تنها فکت‌های مثبت آن جهان توسط فکت‌های میکروفیزیکی آن جهان ضروری شوند. بنابراین، برقرار بودن T در جهان w را، که توصیف فیزیکی آن معادل P_w باشد، می‌توان به شکل زیر نمادین کرد:

$$T_w \equiv \forall r [if\ r\ is\ a\ positive\ truth\ in\ w \rightarrow \Box(P_w \rightarrow r)]$$

شکل سوم: جهان w فیزیکی کمینه است اگر همه و تنها ویژگی‌های طبیعی نمونه‌دار شده در آن جهان وابستگی وجهی به ویژگی‌های میکروفیزیکی نمونه‌دار شده در آن جهان داشته باشند.

به نظر می‌رسد که نمی‌توان T را به صورتی که در شکل اول توضیح داده شده بفهمیم. زیرا ادعای فیزیکیسم آن است که در جهان بالفعل نیز T برقرار است. اما نمی‌توان گفت که در جهان بالفعل همه فکت‌های پایه‌ای فکت‌های میکروفیزیکی‌اند. زیرا، همان‌طور که گفتیم، اینکه روح دکارتی وجود ندارد فکتی در جهان بالفعل است ولی این فکت مبتنی بر امور فیزیکی نیست، وگرنه امور فیزیکی آن را ضرورت می‌بخشیدند. بنابراین، شاید باید آن را فکتی پایه‌ای در جهان بالفعل در نظر گرفت. اما، به نظر، تعریف دوم که رنگ‌وبوی چالمرزی و تعریف سوم که رنگ‌وبوی لوییسی دارد مراد فیزیکیسم را برآورده می‌سازد. پس، در واقع، برقرار بودن، اگر T در w برقرار باشد، به معنای آن است که همه فکت‌های مثبت w توسط فکت‌های میکروفیزیکی w ضروری می‌شوند (من از این به بعد T را بر حسب شکل دوم ذکر شده در نظر می‌گیرم و هر چند شکل سوم نیز به نظر تعریف درستی از T است اما شکل دوم برای برآوردن مراد ما کافی است). دقت کنید که توصیف میکروفیزیکی جهان‌های ممکن مختلف می‌تواند متفاوت باشد. توصیف میکروفیزیکی جهان بالفعل را P_α می‌نامیم. بنابراین، اگر T را به شکل دوم بخوانیم، صورت‌بندی جکسون از برقراری فیزیکیسم در جهان بالفعل عبارت است از اینکه فیزیکیسم در جهان بالفعل برقرار است، تنها اگر در هر جهان ممکن که توصیف میکروفیزیکی آن همانند جهان بالفعل باشد و همه صدق‌های مثبت آن جهان توسط صدق‌های میکروفیزیکی آن جهان ضروری شوند، هر S که در جهان بالفعل برقرار است در آن جهان نیز برقرار خواهد بود.

بنابراین، برای رد فیزیکیسم جکسونی در جهان بالفعل کافی است نشان دهیم که جهان ممکن وجود دارد که P_α در آن برقرار است. یعنی توصیف میکروفیزیکی آن دقیقاً برابر توصیف میکروفیزیکی جهان بالفعل است و همچنین T در آن برقرار است، یعنی همه صدق‌های مثبت آن جهان توسط صدق‌های میکروفیزیکی اش ضروری می‌شوند ولی جمله‌ای مانند S که یک صدق در جهان بالفعل است در آن برقرار نیست. تفاوتی ندارد که S صدق مثبت در جهان بالفعل یا صدق منفی در جهان بالفعل باشد.

اما تعریف چالمرز از فیزیکیسم به استفاده از مفهوم کمینه‌بودن یا T نیازی ندارد. زیرا، طبق تعریف چالمرز، فیزیکیسم در جهان w برقرار است وقتی که همه فکت‌های مثبت w توسط صدق‌های میکروفیزیکی آن ضروری می‌شوند. بنابراین، ادعای فیزیکیسم چالمرزی آن خواهد بود که در جهان بالفعل، α ، فیزیکیسم برقرار است، به شرطی که رابطه زیر در آن برقرار باشد:

$\forall S(\text{if } S \text{ is a positive truth in } \alpha \rightarrow \square (P_\alpha \rightarrow S))$

همان‌طور که مشاهده می‌کنید، این تعریف همان تعریف T یا کمینه‌بودن، طبق خوانش دوم، است. در واقع، می‌توان گفت که طبق تعریف چالمرز از فیزیکیالیسم، فیزیکیالیسم در جهان بالفعل برقرار است تنها اگر T در جهان بالفعل برقرار باشد. برای رد فیزیکیالیسم، طبق صورت‌بندی چالمرز، کافی است که نشان دهیم جهان ممکن وجود دارد که توصیف میکروفیزیکی آن معادل توصیف میکروفیزیکی جهان بالفعل است ولی جمله مثبتی وجود دارد که در جهان بالفعل صادق است ولی در آن جهان برقرار نیست.

باینکه تعریف جکسون و چالمرز مشابهت‌هایی باهم دارند ولی حتی اگر کمینه‌بودن را در تعریف جکسون، مطابق با خوانش دوم، که خوانشی چالمرزی از کمینه‌بودن است، بفهمیم، همچنان اختلاف‌هایی میان تعریف چالمرز و جکسون از فیزیکیالیسم وجود دارد. محدودیت صورت‌بندی چالمرز آن است که برای رد آن تنها می‌توان از صدق‌های مثبت کمک گرفت. یعنی به سراغ یافتن جهان‌هایی بود که به لحاظ فیزیکی رونوشت جهان ما هستند ولی یک صدق مثبت جهان ما در آن برقرار نیست. اما صورت‌بندی جکسون دچار این محدودیت نیست. اختلاف دیگر در این صورت‌بندی‌ها مربوط به واکنشی است که نسبت به اشکالات مطرح‌شده نشان داده می‌شود. یکی از این اشکالات با عنوان اشکال مسدودکننده‌ها معروف است.

بیباید اشکال مسدودکننده‌ها را دقیق‌تر بررسی کنیم. اگر کسی بر این عقیده باشد که چیزی تحت عنوان ضرورت ضعیف ممکن نیست و ضرورت‌ها یا ضرورت نومولوژیک‌اند یا ضرورت متافیزیکی (ضرورت قوی)، آنگاه صورت‌بندی‌های برگرفته از تعریف جکسون و چالمرز معادل خواهند بود. اما اگر امکان ضرورت‌های ضعیف را بپذیریم، آنگاه این دو صورت‌بندی رفتار متفاوتی از خود نشان می‌دهند. همان‌طور که در بخش پیش گفته شد، صورت‌بندی فیزیکیالیسم به شیوه جکسون با امکان وجود مسدودکننده‌ها سازگار است ولی صورت‌بندی چالمرز چنین نیست. پس اگر امکان وجود مسدودکننده‌ها میان امر ذهنی و امر فیزیکی را ناهمخوان با فیزیکیالیسم بگیریم، صورت‌بندی جکسون نمی‌تواند صورت‌بندی کاملی برای فیزیکیالیسم باشد. اما اگر امکان وجود مسدودکننده‌ها میان امر ذهنی و امر فیزیکی را ناهمخوان با فیزیکیالیسم نگیریم، صورت‌بندی چالمرز صورت‌بندی درستی از فیزیکیالیسم نخواهد بود.

من در این بخش همراه با هائورن و بسیاری دیگر از فلاسفه فرض می‌گیرم که فیزیکیالیسم ایده‌ای است که با امکان وجود مسدودکننده‌ها میان امور جهان و امر فیزیکی سازگار نیست.^۱ آنگاه می‌بینم که براساس این فرض چگونه می‌توان درباره‌ی تعامل چالمرز و جکسون با فیزیکیالیسم داوری نمود.

بنابراین، من بر این نظر هستم که، طبق فیزیکیالیسم، رابطه میان امور ذهنی و فیزیکی لازم است که ضرورت قوی باشد. اما آیا صورت‌بندی جکسون و چالمرز می‌توانند این نکته را در خود تعبیه کنند؟ پاسخ هائورن به این پرسش منفی

^۱ از جمله کسانی که، برخلاف لونتبرگر، ادعا می‌کند که وجود رابطه ضرورت ضعیف میان امر ذهنی و امر فیزیکی، شهوداً، ناسازگار با فیزیکیالیسم است، استولجار (2024b, sec. 4, para. 2) است.

است. حال، به سراغ بررسی پاسخ وی می‌رویم. چنان‌که دیدیم، طبق تعریف جکسون، فیزیکیالیسم وقتی در جهان بالفعل صادق است که هر جهانی که رونوشت فیزیکی کمینه جهان ما باشد، رونوشت مطلق جهان ما نیز باشد. اما چون، طبق فرض، در جهان بالفعل مسدودکننده‌ها تحقق نیافته‌اند، تنها جهان‌هایی رونوشت کمینه جهان ما خواهند بود که مسدودکننده‌ها در آن تحقق نیافته باشند و در چنین جهان‌هایی، به دلیل آنکه امور ذهنی مسدود نشده‌اند، نمونه‌دار می‌شوند. پس امور ذهنی آن جهان نیز شبیه امور ذهنی جهان ما خواهد بود. پس، حتی اگر رابطه میان امور ذهنی و فیزیکی در جهان ما از جنس ضرورت ضعیف باشد و، در واقع، فیزیکیالیسم در جهان ما کاذب باشد، همچنان تعریف جکسون در مورد جهان ما برآورده می‌شود و، طبق آن، باید گفت که فیزیکیالیسم در جهان ما صادق است.

در اینجا لازم است دقت کنیم که آیا وابستگی وجهی (یا چیزی مشابه و نزدیک به آن) به امر فیزیکی را به‌عنوان شرط لازم و کافی فیزیکیالیسم در نظر گرفته‌ایم یا صرفاً به‌عنوان شرط لازم لحاظ کرده‌ایم؟ در ابتدا، ذکر شد که اکثریت قریب به اتفاق فیزیکیالیست‌ها وابستگی وجهی را به‌عنوان شرط لازم پذیرفته‌اند ولی درباره کفایت آن اختلافات جدی وجود دارد. به‌عنوان مثال، اگر کسی وجود خداوند ضروری‌الوجود یا سایر موجودات ضروری‌الوجود مانند انتزاعی‌ها را بپذیرد، متعهد خواهد بود که این هویات در همه جهان‌هایی که به‌لحاظ فیزیکی رونوشت جهان ما هستند وجود دارند و، بنابراین، طبق تعریف، دارای وابستگی وجهی به صدق‌های متافیزیکی جهان ما خواهند بود. به‌این ترتیب، اگر وابستگی وجهی شرط کافی فیزیکیالیسم باشد، در جهان بالفعل، به‌رغم وجود خداوند یا سایر هویات ضروری‌الوجود که به‌هیچ وجه از سنخ امور فیزیکی نیستند، فیزیکیالیسم برقرار خواهد بود و این چیزی نیست که فیزیکیالیست‌ها بدان تن دهند. بنابراین، به نظر می‌رسد که چند راه پیش روی ما قرار دارد، از جمله اینکه صورت‌بندی براساس وابستگی وجهی را تنها به‌عنوان شرط لازم فیزیکیالیسم در نظر بگیریم. در این صورت، اشکال هائورن اشکالی به صورت‌بندی جکسون نخواهد بود. زیرا جکسون کماکان می‌تواند ادعا کند که اگر فیزیکیالیسم برقرار باشد، رابطه $(PT \rightarrow S)$ برای هر جمله صادق S برقرار است. هرچند برعکس آن برقرار نباشد. در این صورت، اشکال مسدودکننده‌ها تنها شرط کفایت صورت‌بندی جکسون را رد می‌کند و شرط کفایت چیزی است که از ابتدا آن را پذیرفته‌ایم. راه دیگر^۱، که به نظر من مقبول‌تر است، محدودکردن تعریف فیزیکیالیسم است. به‌این ترتیب، فیزیکیالیسم صادق است اگر و تنها اگر، اولاً، صدق‌های ضروری تقلیل‌ناپذیر (مانند وجود خدای ضروری‌الوجود) به صدق‌های فیزیکی وجود ندارد^۲، و، ثانیاً، در مورد صدق‌های امکانی و همچنین صدق‌های ضروری تقلیل‌پذیر (اگر چنین صدق‌هایی وجود داشته باشند)، وابستگی وجهی به‌عنوان شرط لازم و کافی فیزیکیالیسم عمل می‌کند. یعنی، در واقع، دامنه شرط وابستگی وجهی را محدود کنیم. بدین وجه، اصلاح تعریف فیزیکیالیسم جکسون عبارت خواهد بود از اینکه در جهان بالفعل فیزیکیالیسم برقرار است اگر و تنها اگر صدق‌های

^۱ راه‌های دیگری برای حل مشکل سازگاری فیزیکیالیسم با هویات انتزاعی پیشنهاد شده است که برای آشنایی با آن‌ها می‌توانید به مقاله رابین (۲۰۲۰) مراجعه نمایید.

^۲ این مشکل را که چگونه این شرط باید در صورت‌بندی فیزیکیالیسم نشان داده شود کنار می‌گذاریم و توجه خود را، در ادامه مقاله، معطوف به نمایش شرط دوم می‌کنیم.

ضروری تقلیل‌ناپذیر وجود نداشته باشند و همچنین به‌ازای هر صدق امکانی یا صدق ضروری تقلیل‌پذیر S رابطه $\Box(P \rightarrow S)$ برقرار باشد. در این صورت، مسدودکننده‌ها می‌توانند اشکالی به صورت‌بندی اصلاح‌شده جکسون باشند. حال، به سراغ صورت‌بندی چالمرز می‌رویم. فرض کنید، از طریق راه دوم فوق‌الذکر، وابستگی وجهی را به شرط لازم و کافی برای تعریف فیزیکیالیسم تبدیل کنیم. یعنی فرض کنیم که صدق‌های ضروری تقلیل‌ناپذیر وجود ندارند. در این صورت، می‌توان گفت فرض امکان وجود مسدودکننده‌ها نمی‌تواند مثال نقضی برای تعریف چالمرز باشد. زیرا، طبق تعریف چالمرز، «فیزیکیالیسم صادق است اگر و تنها اگر برای هر جمله صادق مثبت S ، رابطه $\Box(P \rightarrow S)$ برقرار باشد». طبق امکان وجود مسدودکننده‌ها، برخی جملات صادق مثبت مسدودیت‌پذیرند، یعنی در برخی جهان‌هایی که رونوشت فیزیکی جهان ما هستند، فکت‌های مربوطه مسدود می‌شوند. پس، رابطه $P \rightarrow S$ در آن جهان‌ها برقرار نیست. بنابراین، سمت چپ دوشروطی فوق $(\Box(P \rightarrow S))$ کاذب خواهد بود و، در نتیجه، سمت راست آن (فیزیکیالیسم) نیز کاذب خواهد بود. پس، بنابر صورت‌بندی چالمرز، حتی اگر هیچ فکت مثبتی در جهان بالفعل مسدود نشده باشد، چون در جهان ممکن دیگری این فکت‌ها مسدود می‌شوند، فیزیکیالیسم در جهان بالفعل برقرار نخواهد بود.

۵. نتیجه

در این مقاله تلاش کردم که مختصاتی کلی (هرچند فاقد تمام جزئیات) از جغرافیای بحث فیزیکیالیسم ارائه کنم. مدعای فیزیکیالیسم آن است که همه چیز در جهان بالفعل مبتنی بر امور فیزیکی است. یعنی توسط آن امور متعین می‌گردند. البته اینکه فکت‌های فیزیکی چه هستند نزاع مفصلی پدید آورده که دوراهی بگرنج همپل قدرتمندترین مشکلات در این رابطه برای صورت‌بندی فیزیکیالیسم است. در پاسخ به این معضل، این مقاله به فهمی شهودی از فیزیکی اکتفا می‌کند. مسئله دیگر در باب صورت‌بندی فیزیکیالیسم آن است که، به‌رغم توجه وافر به صورت‌بندی برحسب وابستگی وجهی، این صورت‌بندی نمی‌تواند شرط کافی برقراری فیزیکیالیسم باشد، هرچند شرط لازم است. پیشنهاد این مقاله آن است که با استثناکردن ضروری‌الوجودهای غیرقابل تقلیل می‌توان شرط وابستگی وجهی را به شرط کافی تبدیل نمود. اما همچنان صورت‌بندی وجهی با دو مشکل مهم روبه‌روست: مشکل مازادها و مشکل مسدودکننده‌ها. همان‌طور که دیدیم، لوئیس، جکسون و چالمرز توانستند، با پیچشی در صورت‌بندی خود، از بند مشکل اول رها گردند اما به نظر می‌رسد که مشکل مسدودکننده‌ها را تنها می‌توان با توسل به صورت‌بندی چالمرز دور زد. این نوشته به واکنش صورت‌بندی لوئیس به مسدودکننده‌ها پرداخت ولی با هائورن و لوئمبرگر هم‌دل است که این واکنش مشابه واکنش صورت‌بندی جکسون خواهد بود نه چالمرز، البته مشروط بر آنکه امکان وجود مسدودکننده‌ها را بپذیریم. ممکن است کسی تصورپذیری مسدودکننده‌ها را برای تصدیق امکان آن‌ها کافی بداند. ولی این نقطه می‌تواند محل بحثی خارج از دامنه هدف این نوشته باشد.

تقدیر و تشکر

این مقاله با حمایت «ستاد علوم شناختی و توسعه فناوری» انجام پذیرفته است. ضمناً لازم است از اعضای گروه مطالعاتی فلسفه ذهن پژوهشکده فلسفه تحلیلی و همچنین حاضران در جلسه ارائه این مقاله در نشست تبعات جاریه در پژوهشکده فلسفه تحلیلی و به خصوص از دکتر محسن زمانی و دکتر محمود مروارید کمال قدردانی را جهت راهنمایی‌های ایشان در راستای بهبود این مقاله بنمایم.

References

- Chalmers, D. (1996). *The Conscious Mind: In Search of a Fundamental Theory*. Oxford University Press.
- Chalmers, D. (2012). *Constructing the World*. Oxford University Press.
- Craig, E. (1998, Ed.). *Routledge Encyclopedia of Philosophy*. Routledge.
- Hawthorne, J. (2002). Blocking Definitions of Materialism. *Philosophical Studies* 110 (2), 103-113. <https://doi.org/10.1023/A:1020200213934>
- Hempel, C. (1980). Comments on Goodman's Ways of Worldmaking. *Synthese*, 45, 139-199. <https://doi.org/10.1007/BF00413558>
- Jackson, F. (1994). Finding the Mind in the Natural World. In R. Casati, B. Smith & S. L. White (Eds.), *Philosophy and Cognitive Sciences: Proceedings of the 16th International Wittgenstein Symposium* (pp. 101-112). Holder-Pichler-Tempsky.
- Leuenberger, S. (2008). Ceteris Absentibus Physicalism. In D. Zimmerman (Ed.), *Oxford Studies in Metaphysics*, 4. (pp. 145-170). Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/oso/9780199542987.003.0007>
- Lewis, D. (1983). New work for a theory of universals. *Australasian Journal of Philosophy*, 61(4), 343-377. <https://doi.org/10.1080/00048408312341131>
- Montero, B. and Papineau, D. (2005) A defense of the Via Negativa Argument for Physicalism. *Analysis*, 65(3), 233-237. <https://doi.org/10.1093/analys/65.3.233>
- Ney, A. (2008). Defining physicalism. *Philosophy Compass*, 3(5), 1033-1048. <https://doi.org/10.1111/j.1747-9991.2008.00163.x>
- Rabin, G. O. (2020). Fundamentality physicalism. *Inquiry: An Interdisciplinary Journal of Philosophy*, (1), 77-116. <https://doi.org/10.1080/0020174X.2019.1688177>
- Stoljar, D. (2001). The conceivability argument and two conceptions of the physical. *Philosophical Perspectives*, 15, 393-413. <https://doi.org/10.1111/0029-4624.35.s15.18/>
- Stoljar, D. (2010). *Physicalism*. New York: Routledge.
- Stoljar, D. (2024a, Spring Ed.). Physicalism. *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (E. Zalta, Ed.). <https://plato.stanford.edu/archives/spr2024/entries/physicalism/>
- Stoljar, D. (2024b, Spring Ed.). Supplement to Physicalism: Supervenience Physicalism: Further Issues. *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (E. Zalta, Ed.). <https://plato.stanford.edu/entries/physicalism/supervenience.html>
- Tiehen, J. (2018). Physicalism. *Analysis*, 78(3), 537-551. <https://doi.org/10.1093/analys/any037>
- Van Fraassen, Bas C. (2002). *The Empirical Stance*. New York: Yale University Press.